

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
 tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
 teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

ODLUKA O VELIKIM IZLOŽENOSTIMA KREDITNIH INSTITUCIJA
(Narodne novine br. 02/10: dalje OVIKI)

- ODGOVORI NA UPITE -

Područje:	Članak 4. stavak 1.
Tema:	Praćenje koncentracijskog rizika
Broj pitanja:	750
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Članak 4. stavak 1. koji definira praćenje izloženosti prema davateljima kolaterala i pružateljima nematerijalne kreditne zaštite poziva se na članak 6. stavak 1. Kakva je povezanost tih odredbi?
Odgovor:	Članak 4. stavak 1. OVIKI propisuje da je kreditna institucija dužna donijeti i primjenjivati politike i postupke kojima će biti propisani način identificiranja, analize i praćenja izloženosti u obliku sekuritizacijskih pozicija, udjela u investicijskim fondovima i ostalim sličnim oblicima izloženosti.

Područje:	Članak 4. stavak 2. točka 1.
Tema:	Praćenje koncentracijskog rizika
Broj pitanja:	751
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Ovaj dio odluke poziva se na članak 338. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala (dalje: OAJKKI) neovisno o stupnju kreditne kvalitete i minimalnim zahtjevima. Da li to znači da se ostale odredbe iz točke 4.2.1.1. primjenjuju na članak 4. OVIKI?
Odgovor:	Članak 4. stavak 2. točka 1. OVIKI propisuju da se za potrebe izračuna koncentracijskog rizika kolateralom smatraju ne samo instrumenti kreditne zaštite propisani u članku 338. stavku 1. OAJKKI neovisno o stupnju kreditne kvalitete i minimalnim zahtjevima za priznavanje, već i drugi oblici materijalne kreditne zaštite koje je prihvatila kreditna institucija.

Područje:	Članak 4. stavak 2. točke 1. i 2.
Tema:	Praćenje koncentracijskog rizika
Broj pitanja:	752
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Pod definicijom kolaterala i nematerijalne kreditne zaštite navode se i ostali oblici materijalne i nematerijalne kreditne zaštite koju je kreditna institucija prihvatila. Pod kojom vrstom kreditne zaštite se nalaze police osiguranja potraživanja te ostale police osiguranja, a pod kojim mjenice i zadužnice?
Odgovor:	Mjenice i zadužnice smatraju se ostalom materijalnom kreditnom zaštitom, a police osiguranja potraživanja smatraju se ostalom nematerijalnom kreditnom zaštitom.

Područje:	Članak 4. i članak 26.
Tema:	Izješćivanje o davateljima/pružateljima kreditne zaštite
Broj pitanja:	948
Datum objave odgovora:	23. veljače 2011.
Pitanje:	<p>Člankom 26. OVIKI propisano je da je kreditna institucija dužna izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o svakom davatelju/pružatelju kreditne zaštite. Prilikom ovog izvješćivanja kreditna institucija je dužna, između ostalog, iskazati tržišnu/nominalnu vrijednost materijalne kreditne zaštite ili ugovorenu vrijednost nematerijalne kreditne zaštite, koja se u skladu s Uputom za statističko i bonitetno izvješćivanje izvješćuje uz modalitet "22" obilježja "Vrsta iznosa".</p> <p>Budući da je prema čl. 4. OVIKI kreditna institucija dužna, u slučajevima iz čl. 26. OVIKI, izvješćivati o svim oblicima kreditne zaštite koje je primila, postavlja se pitanje koji iznos bi se trebao prikazati pod Modalitetom 22 obilježja Vrsta iznosa u slučaju instrumenata osiguranja koji se u sustave kreditne institucije unose i evidentiraju komadno, odnosno za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bjanko mjenice/zadužnice, • police životnog osiguranja za slučaj smrti i doživljenja vinkulirane u korist kreditne institucije u razdoblju tijekom kojeg kreditna institucija nema pravo na otkupnu vrijednost, • ovršne izjave o zapljeni plaće, • police osiguranja protiv požara i štete vinkulirane u korist kreditne institucije, • police životnog osiguranja u slučaju smrti vinkulirane u korist kreditne institucije, • police kasko osiguranja vozila vinkulirane u korist kreditne institucije.
Odgovor:	Općenito je važno napomenuti da je kreditna institucija dužna pratiti i izvješćivati HNB o izloženosti prema davateljima kolaterala i pružateljima nematerijalne kreditne zaštite jer prema njima može utvrđivati neizravnu izloženost (članci 19. i 20. OVIKI). Navedena supstitucija izloženosti s osnovnog dužnika na davatelja kolaterala, odnosno pružatelja kreditne zaštite

moguća je isključivo ako je pružatelj nematerijalne kreditne zaštite treća osoba, odnosno ako je financijski ili bilo koji drugi kolateral izdan od treće strane. Stoga bi se u cilju procjene i izvješćivanja o koncentraciji ovog tipa trebali evidentirati samo takvi slučajevi. Dakle mjenice i zadužnice osnovnog dužnika za potrebe praćenja i izvješćivanja o izloženosti ne prijavljuju se.

Ipak, potrebno je naglasiti da svakako postoji obveza izvješćivanja o nekretninama, kao kolateralu, bilo u vlasništvu osnovnog dužnika bilo u vlasništvu treće strane jer one čine konkretnu, odvojenu imovinu iz koje kreditna institucija može naplatiti svoja potraživanja, a mogu predstavljati važan izvor koncentracijskog rizika.

S obzirom da kreditna institucija pojedine instrumente osiguranja u svojim sustavima evidentira komadno u nastavku se navodi opis iznosa koji bi se trebao prikazati pod modalitetom "22" obilježja "Vrsta iznosa" u sljedećim slučajevima:

Vrsta instrumenta	Vrijednost zaštite
bjanko mjenice/zadužnice	Bjanko mjenice/zadužnice jamaca, sudužnika ili trećih osoba iskazuju se u maksimalnom iznosu u kojem ih je moguće naplatiti. Ako postoji veći broj istih, ukupni iznos ne smije prijeći iznos koji je moguće na temelju njih naplatiti.
police životnog osiguranja za slučaj smrti i doživljenja u vremenu kada kreditna institucija nema pravo na otkupnu vrijednost	Instrument se ne izvješćuje.
police životnog osiguranja za slučaj smrti i doživljenja u vremenu kada kreditna institucija ima pravo na otkupnu vrijednost	Tekuća otkupna vrijednost.
ovršne izjave o zapljeni plaće	Ovršne izjave o zapljeni plaće za jamce ili sudužnike iskazuju se u maksimalnom iznosu u kojem ih je moguće naplatiti. Ako postoji veći broj istih, ukupni iznos ne smije prijeći iznos koji je moguće na temelju njih naplatiti.
police osiguranja protiv požara	Instrument se ne izvješćuje.
police životnog osiguranja u slučaju smrti koja nema otkupnu vrijednost prije nastupa osiguranog slučaja	Instrument se ne izvješćuje.
police kasko osiguranja	Instrument se ne izvješćuje.

S obzirom na to da se u izvještaju IDZ u stupcu 21 iskazuje Zaštićeni iznos izloženosti, svaki je instrument zaštite potrebno vrednovati, odnosno nije moguće isti dostaviti u komadima. Stoga je naše mišljenje da se svi navedeni kolaterali izvještajno prijavljuju sukladno iznosu koji je na temelju njih moguće naplatiti, a vezano uz potraživanje koje se njima štiti. To bi značilo da je za bjanko mjenice/zadužnice potrebno dostaviti iznos koji je njima moguće naplatiti. Police životnog osiguranja za slučaj smrti i doživljenja u vremenu kada kreditna institucija nema pravo na otkupnu vrijednost, prema našem mišljenju u to vrijeme ne treba izvješćivati. Ovršne izjave o zapljeni plaće treba prijaviti sukladno iznosu koji je na temelju iste moguće naplatiti.

	<p>Međutim vezano uz sve instrumente kreditne zaštite koje je kreditna institucija prikupila od jamaca ili sudužnika po osnovi jamstva za naplatu potraživanja, bitno je istaknuti da o njima ne treba zasebno izvještavati HNB već je potrebno izvijestiti o postojanju samog jamstva kao kreditne zaštite te se zaštićeni iznos navodi u instrumentu B0003 – nematerijalna zaštita, garancije i jamstva. Konkretno, ako je kreditna institucija od jamaca prikupila bjanko mjenice/zadužnice i ovršne izjave o zapljeni plaće, tada će HNB izvijestiti o jamstvu kao kreditnoj zaštiti pri čemu će navesti maksimalni iznos koji je moguće po toj osnovi od jamca naplatiti. Pritom nije važno na koji način će kreditna institucija realizirati naplatu po osnovi jamstva primjerice hoće li to biti putem mjenice ili zapljene plaće stoga se mjenice i ovršne izjave prikupljene po osnovi jamstva ne izvješćuju kao zasebni instrumenti.</p>
--	--

Područje:	Članak 5. stavak 1. točka 2.
Tema:	Definicija izloženosti
Broj pitanja:	54 (ažurirano)
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Uključuju li se u izloženost iz članka 5. stavka 1. točke 2. OVIKI otpisi i isključeni prihodi?
Odgovor:	Ne, u izloženost se ne uključuju otpisi i isključeni prihodi, obzirom da isti ne predstavljaju niti bilančne stavke niti preuzete izvanbilančne obveze definirane člankom 18. OAJKKI.

Područje:	Članak 5. stavak 1. točka 3. i članak 7. stavak 1. točka 3.
Tema:	Izračun izloženosti za repo i obratne repo transakcije
Broj pitanja:	634
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se članak 5. stavak 1. točka 3. OVIKI odnosi na izloženosti iz knjige banke, a članak 7. stavak 1. točka 3. OVIKI na izloženosti iz knjige trgovanja?
Odgovor:	<p>Člankom 7. stavkom 1. OVIKI propisano je da iznimno od članka 5. OVIKI, kreditna institucija koja izračunava kapitalni zahtjev za pozicijske rizike izračunava ukupnu izloženost prema jednoj osobi koja proizlazi iz pozicija knjige trgovanja, a vezano za izloženosti koje proizlaze iz transakcija i ugovora iz članka 480. i 483. stavka 1. OAJKKI u skladu s dijelom 6. glave II. OAJKKI.</p> <p>Sukladno navedenom ispravno je tumačiti da se kod kreditnih institucija koje izračunavaju pozicijske rizike izloženost za repo i obratne repo transakcije u knjizi trgovanja izračunava sukladno članku 7. stavku 1. točki 3. OVIKI, a izloženost za repo i obratne repo transakcije u knjizi banke izračunava sukladno članku 5. stavku 1. točki 3. OVIKI.</p> <p>No, važno je napomenuti da obje navedene odredbe (članak 7. stavak 1. točka 3. i članak 5. stavak 1. točka 3.) vezano uz način izračuna izloženosti</p>

	upućuju na dio 6. glave II. OAJKKI.
--	-------------------------------------

Područje:	Članak 6.
Tema:	Nepoznata struktura fonda i odnosna izloženost
Broj pitanja:	1023
Datum objave odgovora:	23. veljače 2011.
Pitanje:	Što ako banka nije u mogućnosti dobiti podatke o strukturi ulaganja pojedinog fonda (shema)? Što se konkretno podrazumijeva pod pojedinačnom odnosnom izloženošću?
Odgovor:	Ulog pojedine kreditne institucije u fond u smislu izračuna velikih i najvećih dopuštenih izloženosti promatra se u kontekstu članka 6. Odluke. Temeljem navedenog članka kreditna institucija dužna je procijeniti svaki fond i njegove odnosne izloženosti. Ukoliko kreditna institucija nije u mogućnosti saznati strukturu pojedinog fonda isto je potrebno obrazložiti, te takvu izloženost pribrojiti izloženostima prema jednoj nepoznatoj osobi koje ne smiju prelaziti 25 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije. Pojedinačna odnosna izloženost u kontekstu fondova je ulaganje fonda u određeni instrument primjerice dionice ili obveznice nekog subjekta.

Područje:	Članak 7. stavak 1. točka 1.
Tema:	Višak duge nad kratkom pozicijom
Broj pitanja:	636
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Člankom 7. stavkom 1. točkom 1. OVIKI navedena je izloženost koja proizlazi iz knjige trgovanja kao višak duge pozicije nad kratkom. Da li je točno da se pod ovom kategorijom izloženosti navodi ono što je navedeno u DKT obrascu (detaljna knjiga trgovanja) u dijelu dužničkih i vlasničkih instrumenata?
Odgovor:	Člankom 520. OAJKKI propisano je da se neto pozicijom u svakome od pojedinih instrumenata smatra iznos dugih (kratkih) pozicija kreditne institucije koji prelazi iznos njezinih kratkih (dugih) pozicija u istovjetnim vlasničkim i dužničkim instrumentima, zamjenjivim vrijednosnim papirima i izvedenim financijskim instrumentima. Pri izračunavanju neto pozicije izvedeni financijski instrumenti tretiraju se kao pozicije u odnosnim (i hipotetičnim) instrumentima. Za potrebe prijeboja pozicija istovjetnim se instrumentima smatraju oni instrumenti koji imaju istog izdavatelja, nose istu kamatnu stopu, imaju isti rok dospjeća, nominirani su u istoj valuti i imaju isti pravni položaj u slučaju otvaranja stečajnog postupka. Takva neto pozicije navodi se u stupcu "Neto pozicija" obrasca SK. U obrascu DKT unose se pojedine stavke u knjizi trgovanja u njihovoj nominalnoj i tržišnoj vrijednosti; te iste ne mogu biti osnova za izloženost s osnova viška duge nad kratkom pozicijom.

Područje:	Članak 7. stavak 1. točka 3.
Tema:	Izračun izloženosti za repo i obratne repo transakcije

Broj pitanja:	518
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010. (ažurirano 23. veljače 2011.)
Pitanje:	Ako kreditna institucija koja izračunava kapitalne zahtjeve za pozicijske rizike ima repo transakciju evidentiranu u knjizi trgovanja temeljem koje je na temelju vrijednosnih papira Republike Hrvatske preostalog roka dospijeća 2 godine i tržišne vrijednosti 95.000 kuna primila kratkoročni repo kredit od kreditne institucija u Republici Hrvatskoj u iznosu od 90.000 kuna, a za izračun izloženosti za rizik druge ugovorne strane primjenjuje složenu metodu financijskog kolaterala, koliko bi iznosila ta izloženost? Koliko bi iznosila izloženost da je riječ o obratnoj repo transakciji?
Odgovor:	<p>Sukladno članku 7. stavku 1. točki 3. OVIKI kreditna institucija koja izračunava kapitalni zahtjev za pozicijske rizike izračunava ukupnu izloženost prema jednoj osobi koja proizlazi iz pozicija knjige trgovanja a vezano za izloženosti koje proizlaze iz transakcija i ugovora iz članka 480. i 483. stavka 1. OAJKKI u skladu s dijelom 6. glave II. OAJKKI. Nadalje članak 483. stavak 4. propisuje da se izloženost za takve transakcije izračunava primjenom internog modela ili u skladu s odredbama dijela 4. Glave II OAJKKI. Prilikom izračuna izloženosti primjenom složene metode financijskog kolaterala potrebno je izračunati potpuno prilagođenu vrijednost izloženosti prema slijedećoj formuli: $E^* = \max\{0, [E_{VA} - C_{VAM}]\}$.</p> <p>U primjeru repo transakcije koju navodite vrijednost izloženosti korigirana korektivnim faktorom (E_{VA}) izračunava se na način da 95.000 kuna tržišne vrijednosti vrijednosnica Republike Hrvatske pomnožimo $(1 + H_E)$ odnosno 1,02121, što iznosi 97.014,95. Potrebno je izračunati i vrijednost kolaterala korigiranu korektivnim faktorom (C_{VAM}). Vrijednost kolaterala za potrebe izračuna rizika druge ugovorne strane kod repo i obratnih repo transakcija koje se sklapaju na rok do 3 mjeseca nije potrebno prilagođavati za ročnu neusklađenost. Sukladno formuli $C_{VA} = C \times (1 - H_C - H_{FX})$ prilagođena vrijednost kolaterala izračunava se na način da se vrijednost kolaterala u vidu primljenog kredita od 90.000 kuna korigira za korektivni faktor za kolateral (u ovom slučaju 0 budući da je riječ o primljenom kreditu) i korektivni faktor za valutnu neusklađenost (u ovom primjeru također 0 budući da su i kredit i vrijednosnica nominirani u kunama). Izloženost za rizik druge ugovorne strane za ovu repo transakciju stoga iznosi 7.014,95 kuna.</p> <p>Ukoliko bi se radilo o obratnoj repo transakciji temeljem koje bi izvještajna kreditna institucija dala kredit drugoj kreditnoj instituciji u iznosu od 90.000 kuna a temeljem primljenih vrijednosnica Republike Hrvatske tržišne vrijednosti 95.000 kuna; te da se kao i u prvom slučaju primjenjuje složena metoda financijskog kolaterala; vrijednost izloženosti korigirana korektivnim faktorom (E_{VA}) iznosila bi 90.000 kuna budući da je H_E za kredit 0. Prilagođena vrijednost kolaterala izračunala bi se na način da se vrijednost kolaterala u vidu primljenih vrijednosnica od 95.000 kuna korigira za korektivni faktor za kolateral (0,02121), te bi iznosila 92.985,05 kuna. U tom slučaju budući da je prilagođena vrijednost kolaterala veća od</p>

	prilagođene vrijednosti izloženosti kreditna institucija ne bi imala izloženost za rizik druge ugovorne strane za tu obratnu repo transakciju, no istu je potrebno provesti kroz SP obrazac.
--	--

Područje:	Članak 9.
Tema:	Razine povezivanja
Broj pitanja:	868
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Kod povezivanja fizičkih i pravnih osoba, do koje razine povezivanja treba ići kada su u pitanju jamci i sudužnici fizičke osobe, podređene i nadređene osobe i slično?
Odgovor:	Sukladno članku 24. Zakona o kreditnim institucijama (dalje ZOKI) povezane osobe su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba i članovi njihovih užih obitelji koje su, ako se ne dokaže drukčije, za kreditnu instituciju jedan rizik. Niti ZOKI niti OVIKI ne definiraju do koje dubine je potrebno utvrđivati povezanost između osoba budući da je osnovni cilj povezati sve osobe koje za kreditnu instituciju predstavljaju jedan rizik.
Broj pitanja:	870
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Kreditna institucija ima klijenta X koji 90 % svoje proizvodnje izvozi društvu Y sa sjedištem u EU. Da li je potrebno navedene klijente povezati u grupu i promatrati kao jedinstveni rizik? Kreditna institucija ima i klijenta Z koji je kao glavni uvoznik ovisan o jednom dobavljaču društvu Y sa sjedištem u EU. Da li je društva X i Z potrebno povezivati u grupu i promatrati kao jedinstveni rizik?
Odgovor:	Sukladno članku 9. stavku 5. točki 3. OVIKI kreditna institucija dužna je pri utvrđivanju gospodarske i financijske međupovezanosti procijeniti i da li je znatan dio proizvodnje određenog proizvođača namijenjen jednom kupcu. Ukoliko tako utvrđena gospodarska povezanost rezultira time da klijenti X i Z za kreditnu instituciju predstavljaju jedan rizik, kreditna institucija dužna je navedena društva povezati u grupu povezanih osoba. Jedan rizik predstavljaju gospodarski povezana društva kod kojih postoji velika vjerojatnost da će zbog pogoršanja ili poboljšanja gospodarskoga i financijskog stanja jednog društva doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskoga i financijskog stanja drugog društva.
Broj pitanja:	872
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Kreditna institucija ima klijenta koji je obrtnik, te koji ima ugovor o distribuciji samo s jednim kupcem, da li je ta dva subjekta potrebno povezivati u grupu i promatrati kao jedinstveni rizik?

Odgovor:	Sukladno članku 9. stavku 5. točki 6. OVIKI kreditna institucija dužna je pri utvrđivanju gospodarske i financijske međupovezanosti procijeniti i da li pravne osobe imaju mali broj istih klijenata, a mogućnosti pronalaženja novih klijenata su ograničene. Ukoliko tako utvrđena gospodarska povezanost rezultira time da navedeni obrtnik i njegov kupac za kreditnu instituciju predstavljaju jedan rizik, kreditna institucija dužna je navedena društva povezati u grupu povezanih osoba.
----------	---

Područje:	Članak 9.
Tema:	Procjena indikatora
Broj pitanja:	655
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Ako bi kreditna institucija temeljem propisanih indikatora napravila jednu vrstu upitnika kojim bi se utvrđivala nepovezanost, odnosno povezanost osoba, da li bi u tom slučaju, takva vrsta upitnika, bila pravovaljani dokaz utvrđivanja međusobne nepovezanosti između osoba ili je uz to potrebna dodatna dokazna dokumentacija?
Odgovor:	Isključivo upitnikom kojim se traži da klijent primjerice sam definira da li ima moć donošenja ključnih poslovnih odluka vezanih uz drugu pravnu osobu, te ima li moć upravljanja financijskom i poslovnom strategijom druge osobe; bez procjene kreditne institucije ne bi se moglo kvalitetno procijeniti propisane indikatore. Upitnik može pomoći pri identificiranju pojedinih indikatora, ali nikako ne bi smio biti i jedini način njihovog utvrđivanja.
Tema:	Definiranje grupe povezanih osoba
Broj pitanja:	753
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Budući da su moć donošenja ključnih poslovnih odluka i moć upravljanja poslovanjem druge osobe radi ostvarivanja koristi od tog poslovanja propisani kao indikatori kontrole; da li se smatra da Uprava i Nadzorni odbor ispunjavaju navedene indikatore odnosno da oni predstavljaju povezane osobe sa trgovačkim društvom u kojem obnašaju navedene funkcije?
Odgovor:	Članovi Uprave i Nadzornog odbora iako imaju moć donošenja ključnih poslovnih odluka ne smatraju se uvijek povezanom osobom sa trgovačkim društvom u kojem obnašaju navedene funkcije već samo onda kada oni i to trgovačko društvo predstavljaju jedan rizik za kreditnu instituciju.
Tema:	Definiranje grupe povezanih osoba
Broj pitanja:	754
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.

Pitanje:	Budući da je jedan od indikatora gospodarske i financijske povezanosti i situacija kada je znatan dio proizvodnje određenog proizvođača namijenjen jednom kupcu, da li obrtnik kojem je znatan dio proizvodnje namijenjen velikom trgovačkom lancu čini grupu povezanih osoba s tim trgovačkim lancem? Da li je u slučaju da izloženost prema obrtniku nije pojedinačno značajna izloženost sukladno članku 9. Odluke o klasifikaciji plasmana, ali u slučaju da se promatra zajednički sa trgovačkim lancem postaje pojedinačno značajna istu potrebno pojedinačno procjenjivati? Nadalje da li se u slučaju da izloženost prema obrtniku ne prelazi 2,5 milijuna kuna, ali promatrana zajedno sa trgovačkim lancem prelazi taj iznos, izloženost prema tom obrtniku smije ponderirati sa ponderom rizika 75% sukladno članku 65. OAJKKI?
Odgovor:	Osnova gospodarske povezanosti jest vjerojatnost da će zbog pogoršanja ili poboljšanja gospodarskoga stanja jedne osobe doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog stanja jedne ili više osoba. Kada je znatan dio proizvodnje određenog proizvođača (u ovom primjeru obrtnika) namijenjen jednom kupcu (u vašem primjeru velikom trgovačkom lancu) potrebno je utvrditi da li ih ta činjenica čini gospodarski povezanim. Ukoliko zaključite da pogoršanje gospodarskog stanja velikog trgovačkog lanca može utjecati na pogoršanje gospodarskog stanja tog obrtnika potrebno ih je promatrati kao grupu povezanih osoba. To znači da ako izloženost prema obrtniku i trgovačkom lancu promatrana zajedno prelazi iznos propisan člankom 9. Odluke o klasifikaciji plasmana, i izloženost prema obrtniku potrebno je pojedinačno procjenjivati. Nadalje, ukoliko iznos izloženosti kreditne institucije prema obrtniku i trgovačkom lancu zajedno prelazi 2,5 milijuna kuna; izloženost prema obrtniku ne bi se mogla ponderirati ponderom 75% sukladno članku 65. OAJKKI.
Tema:	Povezanost temeljem istog izvora financiranja
Broj pitanja:	380 (ažurirano)
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Kako se tumači indikator "kada se pravne osobe u znatnijem iznosu koriste istim izvorom financiranja koji se ne može brzo zamijeniti" propisan u članku 9. stavku 5. točki 7. OVIKI?
Odgovor:	Jednako kao i kod drugih indikatora kontrole i gospodarske i financijske međupovezanosti i kod ovog indikatora je bitno utvrditi da li osobe koje se većinom ili u cijelosti koriste istim izvorom financiranja predstavljaju jedan rizik za kreditnu instituciju. Rizik za kreditnu instituciju proizlazi iz činjenice da te osobe ovise o istom izvoru financiranja koji ne mogu lako zamijeniti drugim čak ni po većoj cijeni, što će rezultirati financijskim poteškoćama tih osoba. Pri tome skrećemo pozornost da osobe koje koriste isti izvor financiranja isključivo zato što im to najviše odgovara zbog geografske lokacije ne moraju nužno činiti grupu povezanih osoba jer su izvor financiranja odabrali iz geografskih razloga i lako ga mogu zamijeniti. Primjerice, trgovačka društva koja se financiraju putem iste regionalne

	banke ne moraju nužno činiti grupu povezanih osoba.
--	---

Područje:	Članak 10. stavak 1.
Tema:	Definiranje pojma države
Broj pitanja:	119 (ažurirano)
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Što je obuhvaćeno pod pojmom "država" u članku 10. stavku 1. OVIKI?
Odgovor:	Pod pojmom "država" u članku 10. stavku 1. OVIKI podrazumijeva se središnja država definirana u članku 2. stavku 1. točki 11. OAJKKI. No, važno je napomenuti da sukladno članku 10. stavku 1. OVIKI jedan rizik ne predstavlja više pravnih osoba u kojima je središnja država izravni ili neizravni imatelj dionica. Republika Hrvatska primjerice preko Hrvatskog fonda za privatizaciju može biti neizravni većinski vlasnik pravne osobe. Nadalje, bitno je istaknuti da je kod Republike Hrvatske uvjet da nosi ponder 0% u kontekstu ovog stavka uvijek zadovoljen stoga što je vlasnički udio u kapitalu hrvatskih trgovačkih društava nominiran u kunama.

Područje:	Članak 10. stavak 1.
Tema:	Uključivanje države u grupe povezanih osoba
Broj pitanja:	120 (ažurirano)
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li su pravne osobe iz članka 10. stavka 1. OVIKI, odnosno pravne osobe u kojima je država izravni ili neizravni imatelj dionica ili poslovnih udjela zasebno svaka u grupi s državom pa se formiraju dvije ili više grupa povezanih osoba odnosno da li se država uopće povezuje u bilo koju grupu povezanih osoba?
Odgovor:	U članku 10. stavku 1. OVIKI propisano je da se dvije ili više pravnih osoba u kojima je država izravni ili neizravni imatelj dionica ili poslovnih udjela, ne smatraju povezanim osobama. Posljedično, izloženost prema središnjoj državi nije potrebno pribrajati niti jednoj pravnoj osobi u kojoj je središnja država izravni ili neizravni većinski vlasnik; niti je potrebno povezivati pravne osobe isključivo zbog činjenice da im je središnja država većinski vlasnik.

Područje:	Članak 10. stavak 2.
Tema:	Uključivanje jedne osobe u dvije ili više grupa povezanih osoba
Broj pitanja:	121 (ažurirano)
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Da li se jedna fizička ili pravna osoba koja je prema članku 10. stavku 2. OVIKI član dvije grupe povezanih osoba, u izvješću o velikoj izloženosti istovremeno uključuje u obje grupe povezanih osoba? Ne dolazi li na taj

	način do dvostrukog iskazivanja jedne izloženosti?
Odgovor:	Ako je jedna fizička ili pravna osoba prema članku 10. stavku 2. OVIKI član dvije grupe povezanih osoba, izloženost kreditne institucije prema toj osobi se pribraja svakoj od te dvije grupe povezanih osoba, a isto pravilo se primjenjuje i prilikom izvještavanja. Na taj način dolazi do dvostrukom izvještavanju izloženosti, ali samo kada je riječ o praćenju izloženosti prema pojedinačnoj grupi povezanih osoba jer kod utvrđivanja ukupne izloženosti prema članku 151. Zakona o kreditnim institucijama izloženost prema jednoj osobi se uključuje samo jednom.

Područje:	Članak 10. stavak 2.
Tema:	Pripadnost više grupa povezanih osoba
Broj pitanja:	755
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Obzirom da osoba može biti uključena u više od jedne grupe povezanih osoba, kako tu izloženost tretirati u kontekstu članka 9. Odluke o klasifikaciji plasmana i članku 65. OAJKKI? Primjerice fizička osoba koja je uključena u dvije grupe povezanih osoba, od kojih izloženost kreditne institucije prema jednoj grupi iznosi 50.000 kuna, a prema drugoj grupi 5 milijuna kuna.
Odgovor:	Pripadnost grupi čiji iznos izloženosti prelazi iznos propisan člankom 9. Odluke o klasifikaciji plasmana ima za posljedicu obvezu pojedinačnog procjenjivanja. Dakle činjenica da fizička osoba pripada grupi povezanih osoba čiji iznos izloženosti prelazi 5 milijuna kuna obvezuje kreditnu instituciju da kreditni rizik odnosno gubitke po plasmanima za tu fizičku osobu procjenjuje pojedinačno. Ista logika vrijedi i pri implementaciji članka 65. OAJKKI. Budući da izloženost kreditne institucije prema jednoj od grupa kojoj klijent pripada prelazi iznos od 2,5 milijuna kuna, izloženost prema toj fizičkoj osobi ne bi se mogla ponderirati ponderom 75%.
Tema:	Kreiranje jedne ili više grupa povezanih osoba
Broj pitanja:	756
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	U slučaju kada kreditna institucija ima izloženost prema jednom velikom trgovačkom društvu i većem broju manjih trgovačkih društava koje su gospodarski (komercijalno) ovisne o tom trgovačkom društvu kao većinskom kupcu; da li kreditna institucija u tom slučaju formira jednu grupu povezanih osoba koju čini veliko trgovačko društvo i sve s njim povezane osobe ili više grupa povezanih osoba koju čine jedno ovisno trgovačko društvo i veliko trgovačko društvo? Ovo stoga što se gospodarska povezanost može promatrati samo u jednom smjeru, a izravna gospodarska povezanost između ovisnih trgovačkih

	društava u ovom primjeru ne postoji.
Odgovor:	<p>Grupa povezanih osoba u slučaju gospodarske povezanosti kreira se između subjekata kod kojih je utvrđeno da postoji velika vjerojatnost da će zbog pogoršanja gospodarskog stanja jedne osobe u grupi doći do pogoršanja jedne ili više drugih osoba u grupi.</p> <p>Obzirom da su u primjeru manja trgovačka društva gospodarski ovisna o jednom velikom trgovačkom društvu, ukoliko pogoršanje gospodarskog stanja tog velikog trgovačkog društva može uzrokovati pogoršanje gospodarskog stanja tih manjih trgovačkih društava, bez obzira da li između manjih trgovačkih društava postoji međusobna povezanost, za kreditnu instituciju sva ta društva predstavljaju jedan rizik i treba ih promatrati kao jednu grupu povezanih osoba.</p>

Područje:	članak 10.
Tema:	Povezivanje osoba kojima je Republika Hrvatska osnivač
Broj pitanja:	957
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Ukoliko se zdravstvene ustanove (npr. dom zdravlja, specijalna bolnica, itd.) koje je osnovala Republika Hrvatska financiraju iz sredstava koje im doznači Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (dalje HZZO) da li ih je potrebno povezivati sa HZZO?
Odgovor:	Budući da sukladno članku 10. OVIKI izloženost prema jednoj ili više pravnih osoba ne predstavlja jedan rizik ako je središnja država, izravni ili neizravni imatelj dionica ili poslovnih udjela u toj osobi; javne ustanove koje je osnovala Republika Hrvatska i HZZO nije potrebno povezivati u grupu povezanih osoba iako se koriste istim izvorom financiranja.

Područje:	Članak 11. do 17.
Tema:	Dupliranje učinaka izuzeća i tehnika smanjenja kreditnog rizika
Broj pitanja:	646
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	U izvještaju VIKI neto izloženost se može umanjiti sukladno članku 18. OVIKI za priznate vrste materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, a zatim se od neto izloženosti nakon kreditne zaštite odbijaju izuzeća od izloženosti. Da li se na taj način dupliraju učinci smanjenja kreditnog rizika?
Odgovor:	U obrascu VIKI kolonama 14, 15 i 16 iskazuju se učinci smanjenja izloženosti primjenama tehnika smanjenja izloženosti sukladno člancima 18. do 24. OVIKI, a u koloni 17 navode se izuzeća sukladno člancima 11. do 17. OVIKI. Učinci istih ne mogu se duplirati budući da se tehnikama smanjenja umanjuju izloženosti koje su predmet ograničavanja, a ne izloženosti koje su predmet izuzeća.

Područje:	Članak 12.
Tema:	Izuzeće izloženosti prema središnjoj banci
Broj pitanja:	647
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li se u velikoj izloženosti obvezna pričuva u USD može umanjiti za ponder 50% (rejting države)?
Odgovor:	Budući da je obvezna pričuva u USD izloženost prema Hrvatskoj narodnoj banci u USD, te da kao takva nije predmet izuzeća temeljem članka 12. OVIKI ista je predmet ograničenja sukladno OVIKI i to u cjelokupnom iznosu.

Područje:	Članak 12.
Tema:	Utvrđivanje izloženosti prema Ministarstvu financija Republike Hrvatske
Broj pitanja:	1367
Datum objave odgovora:	9. srpnja 2012.
Pitanje:	Čine li potraživanja po osnovi plaćenih predujmova poreza i doprinosa tijekom obračunskog razdoblja i s temelja više plaćenih poreza i doprinosa i drugih pristojbi u odnosu na utvrđene obveze za obračunsko razdoblje (račun 140) izloženost prema Ministarstvu financija Republike Hrvatske?
Odgovor:	<p>Člankom 12. Odluke između ostalog je propisano da se ograničenje izloženosti ne odnosi na izloženosti prema središnjim državama kojima bi, u skladu s odredbama dijela 2.2. glave II. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija ("Narodne novine", br. 1/2009., 75/2009., 2/2010. i 118/2011.; u nastavku teksta: Odluka o adekvatnosti jamstvenoga kapitala), ako su neosigurane, bio dodijeljen ponder rizika 0%. Nadalje, člankom 39. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala propisano je da iznimno od dijela 2.2.1.1. glave II. te Odluke, kreditna institucija izloženostima prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci te središnjim državama država članica i središnjim bankama država članica, nominiranima u njihovoj valuti i s izvorima sredstava u njihovoj valuti, dodjeljuje ponder rizika 0%.</p> <p>Mišljenja smo da predmetna potraživanja čine izloženost prema Ministarstvu financija Republike Hrvatske koje se smatra središnjom državom i u tom smislu tretira kao izloženost prema Republici Hrvatskoj. No, isto se može smatrati izuzetkom u smislu članka 12. Odluke, a vezano uz članak 39. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala.</p>

Područje:	članak 15.
Tema:	Izloženost kod repo transakcija s nadređenom kreditnom institucijom
Broj pitanja:	892
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li se kod obavljanja repo poslova s nadređenom kreditnom institucijom, na dio vrijednosnih papira koji je dan u zalog, a koji je viši od iznosa dobivenog kredita, primjenjuju ograničenja izloženosti iz OVIKI?
Odgovor:	Ukoliko temeljem članka 15. ili neke druge odredbe OVIKI izloženost prema nadređenoj kreditnoj instituciji nije izuzeta od ograničenja izloženosti, izloženost temeljem repo poslova (koja se izračunava na način propisan u dijelu 6. glave II. OAJKKI) podložna je ograničenju izloženosti.

Područje:	članak 15.
Tema:	Izuzeća od ograničenja
Broj pitanja:	891
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li je izuzećem ograničenja izloženosti člankom 15. OVIKI obuhvaćena i nadređena kreditna institucija? Ovo posebice vezano uz tumačenje članka 21. OAJKKI, stavka 4. u vezi materijalnih ili pravnih ograničenja glede promptnog prijenosa kapitala.
Odgovor:	<p>Sukladno članku 15. OVIKI ograničenje izloženosti ne odnosi se na izloženosti prema dužniku u Republici Hrvatskoj koji može biti nadređena osoba kreditne institucije, podređeno društvo kreditne institucije, podređeno društvo nadređene osobe kreditne institucije ili društvo povezano zajedničkim vođenjem, a koje ispunjava uvjete iz članka 21. OAJKKI za dodjelu pondera rizika 0%. Ako je kreditnoj instituciji nadređeno društvo druga kreditna institucija koja ima sjedište u Republici Hrvatskoj, te ukoliko su i drugi uvjeti iz članka 21. OAJKKI zadovoljeni ista može biti izuzeta sukladno članku 15. OVIKI.</p> <p>Uvjet propisan člankom 21. stavkom 4. OAJKKI da trenutačno ne postoje i ne očekuju se materijalna ili pravna ograničenja glede promptnog prijenosa kapitala ili podmirenja obveza dužnika prema kreditnoj instituciji; ima se promatrati kao alternativni uvjet, odnosno ukoliko je zadovoljen uvjet vezan za prijenos kapitala nije potrebno provjeravati i uvjet za podmirenje obveza i obrnuto. Ispunjavanje uvjeta ima se promatrati u odnosu na ograničenja koja postoje na strani dužnika, a ne na strani kreditne institucije. Stoga ukoliko su ostali uvjeti iz članka 21. OAJKKI zadovoljeni, te primjerice ne postoje ni materijalna ni pravna ograničenja pri podmirenju obveza nadređene kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj kao dužnika, izloženost prema tom nadređenom društvu može biti izuzeta od ograničenja izloženosti sukladno članku 15. OVIKI.</p>

Područje:	Članak 15.
Tema:	Izloženost kreditne institucije prema nadređenom društvu
Broj pitanja:	1106
Datum objave odgovora:	23. veljače 2011.
Pitanje:	Je li izloženost kreditne institucije prema nadređenom društvu neograničena u slučaju da su ispunjeni uvjeti iz čl. 21. OAJKKI? Odnosno, u tom slučaju ne primjenjuje se ograničenje od 25% jamstvenoga kapitala propisano člankom 152. ZOKI.
Odgovor:	U skladu s člankom 15. OVIKI ograničenje izloženosti kreditne institucije ne odnosi se na izloženosti prema nadređenom društvu ako su ispunjeni uvjeti iz članka 21. OAJKKI, što je već pojašnjeno u odgovoru na pitanje 891. Ispravno ste zaključili da u tom slučaju izloženost kreditne institucije prema nadređenom društvu može biti neograničena.
Tema:	Izloženost kreditne institucije prema grupi
Broj pitanja:	1107
Datum objave odgovora:	23. veljače 2011.
Pitanje:	Ako je izloženost prema nadređenom društvu neograničena u skladu s čl. 15. OVIKI, a nadređeno društvo je član grupe povezanih osoba, pri čemu neke od članica grupe ne ispunjavaju uvjete iz čl. 21. OAJKKI: <ul style="list-style-type: none"> - je li u tom slučaju najveća dopuštena izloženost kreditne institucije prema nadređenom društvu neograničena, a prema ostalim članicama grupe koje ne zadovoljavaju uvjete iz čl. 21. OAJKKI može iznositi najviše 25% jamstvenoga kapitala nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika? ili - u tom slučaju najveća dopuštena izloženost prema nadređenom društvu i s njim povezanim osobama koje ne ispunjavaju uvjet iz čl. 21. OAJKKI može iznositi 25% jamstvenoga kapitala nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika.
Odgovor:	Odredbama članka 15. OVIKI i članka 21. OAJKKI jasno je propisano da se izloženost promatra prema <u>pojedinačnom dužniku</u> kreditne institucije koji može biti nadređeno društvo kreditne institucije, podređeno društvo kreditne institucije, podređeno društvo nadređene kreditne institucije ili društvo povezano zajedničkim vođenjem, a koje ispunjava uvjete iz članka 21. OAJKKI za dodjelu pondera rizika 0%. Prema tome, ograničenje izloženosti kreditne institucije ne odnosi se na onog pojedinačnog dužnika koji ispunjava uvjete iz članka 21. OAJKKI. Izloženost prema drugim osobama, odnosno ostalim članicama grupe koji ne zadovoljavaju uvjete iz članka 21. OAJKKI, podliježe odgovarajućim propisanim ograničenjima. Konkretno, ukupna izloženost prema svim ostalim osobama koje su povezane s nadređenim društvom kreditne institucije, kao i izloženost prema podređenim društvima kreditne institucije (ako postoje) i s njima povezanim osobama, smije najviše iznositi 25% jamstvenoga kapitala nakon primjene tehnika smanjenja kreditnoga rizika u skladu s člankom 152. ZOKI.

Područje:	Članak 16.
Tema:	Depozit koji služi kao instrument kreditne zaštite i ročna usklađenost
Broj pitanja:	707
Datum objave odgovora:	14. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li se smatra da je depozit koji služi kao instrument kreditne zaštite ročno usklađen ukoliko je njegovo dospijeće dulje od dospijeća zadnjeg anuiteta kredita kojem služi kao kolateral? (u kontekstu članka 16. Odluke o velikim izloženostima kreditnih institucija)
Odgovor:	Ročna neusklađenost postoji u slučaju kada je preostali rok do dospijeća ugovorene kreditne zaštite kraći od dospijeća zaštićene izloženosti kao što je propisano u članku 334. stavku 1. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija (Narodne novine broj 1/2009, 75/2009 i 02/2010). Ako je u slučaju kojeg navodite preostali rok dospijeća depozita duži od zadnjeg anuiteta kredita koji je zaštićena izloženost smatra se da su te dvije stavke ročno usklađene.
Tema:	Depozit koji služi kao instrument kreditne zaštite i ročna usklađenost
Broj pitanja:	708
Datum objave odgovora:	14. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li se smatra da je depozit koji služi kao instrument kreditne zaštite ročno usklađen ukoliko je njegovo dospijeće dulje od dospijeća zadnje partije kredita, ako se, primjerice, radi o osiguranju po okvirnom ugovoru koji može imati više partija kredita? (u kontekstu članka 16. Odluke o velikim izloženostima kreditnih institucija)
Odgovor:	Jednako kao i u odgovoru na pitanje 707., pod uvjetom da je preostali rok do dospijeća depozita (financijskog kolaterala) duži od dospijeća one partije kredita po okvirnom ugovoru koja dospijeva najkasnije, smatra se da ne postoji ročna neusklađenost između tih stavki.

Područje:	Dio 5. Izuzeća od ograničenja izloženosti (članci 11. do 17.) Dio 6. Primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika (članci 18. do 24.)
Tema:	Primjena izuzeća od ograničenja izloženosti i tehnika smanjenja kreditnog rizika
Broj pitanja:	758
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Može li kreditna institucija odlučiti ne koristiti tehnike smanjenja kreditnog rizika prilikom izračuna izloženosti kao i izuzeća od ograničenja izloženosti? Ako da, da li je dužna izvještavati o istima?
Odgovor:	Prema člancima 18. do 24. OVIKI, kreditna institucija može, ali nije dužna,

	<p>primijeniti propisane tehnike smanjenja kreditnog rizika prilikom utvrđivanja izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba. Ako kreditna institucija odluči ne primijeniti dozvoljene tehnike smanjenja kreditnog rizika, tada izloženost prema pojedinoj osobi ili grupi povezanih osoba iskazuje bez učinaka primjene kreditne zaštite, odnosno o tim učincima nije dužna izvještavati Hrvatsku narodnu banku.</p> <p>Izuzeća od ograničenja izloženosti propisana u OVIKI predstavljaju izloženosti na koje se ne odnose zakonski propisana ograničenja već kreditna institucija temeljem navedenih pozicija može prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba biti izložena bez ikakvih ograničenja. To znači da bez obzira na to odluči li ih kreditna institucija koristiti ili ne, izuzeća ostaju izuzeća, odnosno nisu predmet propisanih ograničenja.</p> <p>Međutim, kreditna institucija može svojim politikama i procedurama propisati stroži pristup prema kojem bi se i pozicije koje su izuzete iz izloženosti temeljem OVIKI uključivale u njezine interno postavljene ili zakonski propisane limite izloženosti prema pojedinoj osobi ili grupi povezanih osoba.</p> <p>Pri tome je potrebno naglasiti da kreditna institucija bez obzira na to što se odlučila primijeniti stroži pristup, za potrebe izvještavanja Hrvatske narodne banke mora primjenjivati propisana izuzeća odnosno dužna je Hrvatskoj narodnoj banci dostaviti podatke o izloženostima koje bi prema OVIKI bile izuzete iz ograničenja kako bi Hrvatska narodna banka raspolagala točnim podacima o izloženosti prema pojedinoj osobi ili grupi povezanih osoba koja je predmet zakonskog ograničenja, a to je izloženost nakon izuzeća i primijenjenih tehnika smanjenja kreditnog rizika.</p>
--	---

Područje:	Članak 18. i članak 20.
Tema:	Tretman novčanih depozita kod utvrđivanja izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba
Broj pitanja:	759
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Kako tretirati novčani depozit deponiran kod kreditne institucije kod utvrđivanja izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba s obzirom da se novčani depozit ne spominje u članku 20. OVIKI, za razliku od OAJKKI prema kojoj se takav novčani depozit smatra financijskim kolateralom? Da li se spomenuti novčani depozit može koristiti u okviru tehnika smanjenja kreditnog rizika te na koji način izvještavati o tome?
Odgovor:	<p>U članku 18. OVIKI propisano je da se kreditna institucija kod utvrđivanja izloženosti može koristiti priznatim vrstama materijalne i nematerijalne kreditne zaštite koja ispunjava minimalne zahtjeve priznavanja iz dijela 4. glave II. OAJKKI. Prema tome, novčani depozit se može koristiti kao tehnika smanjenja kreditnog rizika i u okviru OVIKI.</p> <p>Međutim, prema članku 16. OVIKI novčani depozit koji je <u>valutno i ročno usklađen</u> s izloženosti predstavlja osnovu za izuzeće dijela izloženosti do</p>

	<p>iznosa takvog depozita. U tom slučaju, novčani depozit se ne koristi kao tehnika smanjenja kreditnog rizika, već kao izuzeće.</p> <p>Ako je novčani depozit koji je deponiran kod kreditne institucije <u>valutno i/ili ročno neusklađen</u> u odnosu na izloženost, a kreditna institucija kod utvrđivanja izloženosti primjenjuje složenu metodu financijskog kolaterala tada se taj depozit može koristiti u okviru tehnika smanjenja kreditnog rizika. Odnosno nakon provedenih korekcija za valutnu i ročnu neusklađenost depozita i izloženosti izračunat će se potpuno prilagođena vrijednost izloženosti. Drugim riječima, izloženost će se umanjiti za korigirani iznos novčanog depozita.</p> <p>U slučaju da kreditna institucija kod utvrđivanja izloženosti ne primjenjuje složenu metodu financijskog kolaterala već se koristi pristupom iz članka 20. OVIKI (na način da dio izloženosti koji je osiguran financijskom kolateralom izdanim od treće strane iskazuje kao izloženost prema trećoj strani, a ne prema dužniku), a postoji <u>valutna neusklađenost</u> izloženosti i depozita koji je izdan od treće strane, kreditna institucija može dio izloženosti koji je osiguran depozitom treće strane smatrati izloženošću prema trećoj strani, a ne prema dužniku.</p> <p>Ako se radi o <u>valutno i ročno neusklađenom depozitu dužnika, a ne treće strane</u>, tada kreditna institucija ne može primjenjivati pristup iz članka 20. jer su dužnik i davatelj kolaterala iste osobe pa nije moguće utvrđivati neizravnu izloženost prema davatelju kolaterala.</p>
--	--

Područje:	članak 20.
Tema:	Obratna repo transakcija
Broj pitanja:	890
Datum objave odgovora:	18. svibnja 2010.
Pitanje:	U slučaju da kreditna institucija ima obratnu repo transakciju s kreditnom institucijom, od koje u zalog dobiva vrijednosne papire Ministarstva financija Republike Hrvatske (dalje MF RH), da li je sukladno članku 20. OVIKI ispravno tumačenje da se dio izloženosti osiguran vrijednosnim papirima MF RH smatra izloženošću prema državi, te se zbog toga izuzima iz ograničenja izloženosti? Nastavno na to, da li bi u izloženost prema kreditnoj instituciji ulazio samo neosiguran dio izloženosti?
Odgovor:	Sukladno članku 24. OVIKI kreditna institucija je dužna svojim internim aktom propisati koje će tehnike smanjenja i koje metode primjene rabiti pri izračunu izloženosti; te to dosljedno primjenjivati. Ako je kreditna institucija za financijski kolateral odabrala pristup definiran člankom 20. OVIKI, kreditna institucija za potrebe izračuna izloženosti može dio izloženosti koji je osiguran financijskim kolateralom koji je izdan od treće strane do visine tržišne vrijednosti priznatoga financijskog kolaterala smatrati izloženošću prema toj trećoj strani, a ne prema klijentu, pod uvjetom da je izloženost osigurana financijskim kolateralom i da se osiguranom dijelu izloženosti u skladu s poglavljem 2. glave II. OAJKKI dodjeljuje ponder rizika koji je jednak ili niži od pondera rizika za neosiguranu izloženost prema tom

	<p>klijentu; te ako preostali rok do dospijea financijskoga kolaterala nije kraći od dospijea osigurane izloženosti.</p> <p>Ako su svi navedeni uvjeti zadovoljeni kreditna institucija može dio izloženosti prema drugoj kreditnoj instituciji temeljem obratne repo transakcije u dijelu koji je pokriven tržišnom vrijednošću u zalag dobivenih vrijednosnih papira MF RH smatrati izloženošću prema Republici Hrvatskoj, te sukladno članku 12. OVIKI ukoliko se navedenoj izloženosti u skladu s odredbama dijela 2.2. glave II. OAJKKI dodjeljuje ponder rizika 0%; i izuzeti od ograničenja izloženosti.</p>
--	---

Područje:	Članak 20. stavak 3.
Tema:	Primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika za izračun izloženosti i za izračun kapitalnih zahtjeva
Broj pitanja:	757
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Ako kreditna institucija koristi složenu metodu financijskog kolaterala u izračunu adekvatnosti kapitala mora li i prilikom izračuna izloženosti koristiti složenu metodu financijskog kolaterala, odnosno koja je "obvezna povezanost" između tehnika smanjenja kreditnog rizika kod izračuna adekvatnosti kapitala i tehnika smanjenja kreditnog rizika prilikom izračuna izloženosti?
Odgovor:	Kreditna institucija koja koristi složenu metodu financijskog kolaterala kod izračuna kapitalnih zahtjeva može za iste te izloženosti kod izračuna izloženosti prema OVIKI primjenjivati složenu metodu financijskog kolaterala ili utvrđivati neizravnu izloženost prema trećoj strani (tzv. metoda supstitucije). Naime, temeljem članka 21. stavka 2. OVIKI propisano je da kreditna institucija kod izračuna izloženosti može koristiti složenu metodu financijskog kolaterala samo za one izloženosti kod kojih se za potrebe izračuna učinaka primjene financijskog kolaterala za potrebe utvrđivanja kapitalnih zahtjeva prema OAJKKI koristi istom tom metodom. Dakle, kreditna institucija koja u području kapitalnih zahtjeva koristi složenu metodu može kod izračuna izloženosti prema OVIKI birati između dva pristupa: složena metoda ili neizravna izloženost. Za razliku od toga, kreditna institucija koja u području kapitalnih zahtjeva koristi jednostavnu metodu financijskog kolaterala kod utvrđivanja izloženosti prema OVIKI može koristiti isključivo metodu supstitucije odnosno utvrđivati neizravnu izloženost. Istovremena primjena složene metode i metode supstitucije u području izloženosti dozvoljena je isključivo u istim slučajevima kada je prema OAJKKI dopuštena istodobna primjena jednostavne i složene metode financijskoga kolaterala.

Područje:	Članak 25.
Tema:	Izveštavanje o repo transakcijama
Broj pitanja:	635

Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Člankom 25. stavak 2. OVIKI navedeno je da kreditna institucija može za repo i obratne repo transakcije iz članka 7. navesti iznos izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika. Može li se isto primijeniti i na članak 5. OVIKI?
Odgovor:	Obzirom da se iznos izloženosti za repo i obratne repo transakcije izračunava na način kako je propisano dijelom 4. Glave II OAJKKI, ista se izvještava u tako izračunatom iznosu kako sukladno članku 7. stavku 1. točki 3., tako i članku 5. stavku 1. točki 3. OVIKI.

Područje:	Članak 26. stavak 1. točka 2.
Tema:	Izvještavanje o davateljima kolaterala
Broj pitanja:	760
Datum objave odgovora:	11. ožujka 2010.
Pitanje:	Na koji način se izračunava pokrivenost izloženosti kolateralom za potrebe utvrđivanja da li ukupni iznos izloženosti pokrivenih kolateralom ili nematerijalnom kreditnom zaštitom jednog davatelja/pružatelja prelazi 10% jamstvenoga kapitala kreditne institucije?
Odgovor:	Pri utvrđivanju izloženosti koje su pokrivene kolateralom uzima se onaj dio izloženosti koji odgovara vrijednosti kolaterala ili nematerijalne kreditne zaštite. Konkretno, u slučaju da je za odobreni kredit u iznosu 100, primljen financijski kolateral ili nekretnina tržišne vrijednosti 70, smatra se da iznos izloženosti pokriven kolateralom iznosi 70. Kad bi u ovom primjeru vrijednost kolaterala iznosila 130, iznos izloženosti pokriven kolateralom iznosio bi 100.